

Yleislääkärinä pääsee parhaimmillaan osaksi ihmisen tarinaa. Pidän sitä etuoikeutena."

tero.harjuntausta@elisnet.fi

Virta kuljettaa

Joskus on hyvä pysähtyä miettimään, miksi on valinnut erikoisalansa, yleislääketieteen. Elämässä kannattaa suunnitella asioita, mutta varmasti monella muullakin valinnat ovat yhteensattumien summa. Opiskeluaikana erikoisaloista saa vain pintapuolisen kuvan työskentelypaikkana. Omat kiinnostuksen kohteet ja toiveet eivät ole vielä muotoutuneet. Valmistumisen jälkeen voi sitten löytää mukavan ja itselle monilla tavoilla sopivan työyhteisön, jossa haluaa jatkaa työskentelyä. Nuori lääkäri haluaa perehtyä omaan erikoisalaansa tarkemmin ja lähteä erikoistumaan. Erikoistumispaikkojen valitseminen on ollut monessa yliopistossa varsin vapaata, moni sattuma vaikuttaa tässäkin. Missä on töitä tarjolla? Ovatko aika ja paikka sopivat? Uskaltaako haastaa itseään ja lähteä työskentelemään kyseiselle alalle?

Itselläni oli lähes jokaisella erikoisalalla sama kuvio: alku-ihastus ja hullaantuminen. Tämähän on mielenkiintoista, onko tämä sittenkin minulle yleislääketiedettä sopivampi? Pikkuhiljaa kuukausien myötä ilmaantui kyllästyminen: miksi täällä ei ole lapsia tai vanhuksia, miksi en voi hoitaa psyyken ongelmia tai somatiikkaa?

Yleislääketieteessä minua kiinnostaa sen laaja-alaisuus. Ikähaitari on niin laaja kuin voi olla, ja käytännössä mitään aihealuetta ei rajata pois. Toisaalta on osattava olla itseään kohtaan armollinen: yleislääkäri hoitaa yleislääkärin asioita, eikä hänen tarvitse olla jokaisen erikoisalalan erikoislääkärin tasoinen tietäjä. On tärkeää tunnistaa oman osaamisensa rajat ja se, milloin potilaille on hyötyä erikoissairaanhoidon konsultatiosta.

Ennaltaehkäisyä pidän tärkeänä. Yleislääkärin on hyvä olla kiinnostunut ihmisten elämän valinnoista. Usein mietittävää, millä perusteella erilaisia valintoja tehdään. Virta kuljettaa tietysti potilaitakin. Joskus on hyvä pysähtyä miettimään. Suvantovaiheet tai elämän kuohut ovat merkityksellisiä aikoja. Silloin saattaa pystyä tekemään uusia valintoja elämäntapojensa suhteen – hyviä ja huonoja. Yleislääkärillä olisi tietysti ehdottaa potilaille hyviä vaihtoehtoja. Jotakin hyötyä on ollut koronastakin: ilahduttavan moni on päässyt viime vuosi-

na tupakasta eroon. Nuorten enemmistölle tupakointi ei enää ole suosittua. Nämä oikean suuntaiset muutokset ilahduttavat. Aivan pienistäkin onnistumisista on tällä saralla syytä iloita. Jos joku on jo monta vuotta jatkuvasti lihonut ponnisteluista huolimatta, painon nousun pysähtyminen on jo hyvä saavutus ja alku vielä paremmille muutoksille.

Yleislääketieteen yhteydessä puhutaan usein epävarmuuden sietokyvystä. Sitä meidän erikoisalallamme todella tarvitaan. On myös tunnistettava, milloin epävarmuutta täytyy sietää, ja milloin taas on syytä sinnikkäästi edetä potilaan tutkimuksissa, mahdollisista vastoinkäymisistä huolimatta.

Yleislääkärinä pääsee parhaimmillaan osaksi ihmisen tarinaa, kuten olemme voineet lukea perhelääkäreitä koskevasta juttusarjasta lehdessämme. Pidän sitä etuoikeutena. Usein alkuun hankalalta tuntunut potilas-lääkärisuhde voi olla niitten uran mielenkiintoisimpia. Näin hyviä elokuvia tai kirjoja en oikeastaan ole elämässäni kohdannut, ihmisten elämä on välillä ihmeellistä. Tämä on myös silmiä avaavaa, sillä omassa elämässään on tietynlaisessa kuplassa, eikä kaikki elämän kirjo tule esille.

Monella yleislääkärillä on joku osa-alue, johon on mahdollista perehtyä syvällisesti. Se saattaa olla neuvolatyö, nuorisolääketiede, kotisairaanhoido tai joku muu. Itselläni se on ruuansulatuskanavan tähytystutkimukset. Tämä tuo työhön hienon lisän, kun jollakin osa-alueella voi hiukan syventää tietoaan. Toimenpiteiden tekeminen on myös kiinnostavaa.

Onneksi yleislääketieteeseen on viime aikoina riittänyt kohtuudella erikoistujia. Lisää mahtuu mukaan, olemme suurin lääketieteen erikoisala. Voin sydämestäni suositella tätä ammattia, se on mielenkiintoinen, ja erilaisia painotuksia on mahdollista tehdä. Tervetuloa mukaan!

Tero